

Ruuxa Waxsii-sheegidda: Hoggaamin iyo Barid

Labada Loox ee Xabaquuq

Jeff Pippenger

2012-10-15

Labada Loox ee Xabaquuq 3 ee 95

Hordhac: Aasaaska Labada Loox ee Xabaquuq

Taxanahan waxaa la yidhaahdaa Labadii Loox ee Xabaquuq. Ilaa iyo hadda, waxaannu ka soo qaadanaynay xaqqiyooyin gaar ah Jaantusyadii 1843 iyo 1850, ma aha in aannu xilligan Kitaabka ku difaacno, balse si aannu u caddayno in Ellen White ay xaqqiyooyinkan taageerto. Dooddayadu waa in haddii aad diiddo xaqqiyooyinkan aasaasiga ah, isla mar ahaantaana aad diidaysid Ruuxa Waxsii-sheegidda. Waxaannu doonaynaa in taas marka hore diiwaanka lagu geliyo.

Dib-u-eegista Taariikhda Millerite-ka iyo Oohintii Saqda Dhexe

Bandhiggeennii ugu horreeyey, waxaannu ku soo koobnay taariikhda Milleriyiinta, oo ah calaamadaha jidka laga soo bilaabo 1798 ilaa 1844. Bandhiggeennii u dambeeyey, waxaannu si dhow u eegnay taariikhda ka bilaabmata wakhtigii dib-u-dhaca ilaa xidhitaankii albaabka Oktoobar 22, 1844, annaga oo wakhtigaas u aqoonsannay inuu yahay Qayladii Saqda-dhexe. Qayladii Saqda-dhexe waxay taariikhda gashay shirkii xerada Exeter, Agoosto 12–17, 1844, waxayna sii socotay ilaa Oktoobar 22, 1844. Wakhtigii dib-u-dhaca, oo bilaabmay Maarso 1844, waa qayb ka mid ah Qayladii Saqda-dhexe iyo habka sifaynta ee diyaariyey dad ay ku dhawaaqaan farriinteeda.

Waxaan rajaynaynay inaan arrintan qalbiyadiinna iyo maankiinnaba ku taagno shalay. Dhammaan tusaalooyinka ku jira Erayga Ilaah ee ku saabsan wakhtiyada dib-u-dhaca waxay ka hadlayaan dhammaadka dunida. Ellen White, iyadoo faallo ka bixinaysa 1 Corinthians 10:11, waxay tidhaahdaa, “Mid kasta oo nebiyadii hore ah wuxuu u hadlayay maalinteenna in ka badan maalmahii ay ku noolaayeen.” 1 Corinthians 10:11 wuxuu leeyahay, “Now all these things happened unto them for ensamples: and they are written for our admonition, upon whom the ends of the world are come.” Taariikhda Millerites-ku waa taariikh ah waxa dhici doona dhammaadka dunida. Dhammaan taariikhahan kitaabiga ah ee wakhtiga dib-u-dhaca iyo waxa ka dambeeya waxay sawirayaan waxa dhici lahaa wakhtigii dib-u-dhaca ee Millerites-ka iyo Qayladii Habeenbadhka. Waxaan u baahan nahay inaan waxyaalahan fahanno, maxaa yeelay taariikhdu way soo noqon doontaa.

2520-ka: Taageeradii Ellen White

Waxa aynu ka shaqaynaynay qodobka ugu horreeya ee jaantusyadan ku yaal, in kastoo aynaan si badan u xusin. Caqiidada ugu horraysa ee aynu doonayno in aynu muujinno in Ellen White si cad u taageerto waa 2520. Labadii bandhig ee ugu horreeyey waxaa loo habeeyey inay halkan ina keenaan. Berri subax, waxaynu bilaabi doonnaa ka fiirsashada Daily-ga ku yaal jaantuskan.

Xusuusashada Hoggaaminta iyo Waxbaridda Rabbiga

Aan ku bilowno Life Sketches, bogga 196: “Wax aynu ka cabsanno mustaqbalka ma hayno, marka laga reebo haddii aynu illoowno jidkii Rabbigu nagu hoggaamiyey, iyo waxbaristiisii ku jirtey taariikhdeennii hore.” Waxa keliya ee Masiixi uu mustaqbalka uga cabsan karaa waa inuu jidka ka dhaco oo lumo. Waxa laga baqayaa ma aha in aan la helin nolosha weligeed ah. Halkan, Sister White waxay leedahay wax aynu mustaqbalka ka cabsanno ma hayno marka laga reebo laba waxyaalood. Tani waa qormo caan ah oo ku jirta Ruuxa Waxsii-sheegidda ee Adventism-ka, hase yeeshee si dhif ah ayaad u maqashaa qof si faahfaahsan u sharraxaya hoggaamintii ay tilmaamayso iyo waxbaristii ay ula jeedo.

Waxaannu muujin doonnaa in hoggaaminta ay ka hadlayso ay tahay taariikhda Qayladii Saqda Dhexe. Taariikhda Qayladii Saqda Dhexe, Masiixu waxa uu hoggaaminayay wakhtigii dib-u-dhaca, imaanshaha iyo ku-dhawaaqidii Qayladii Saqda Dhexe, iyo xidhitaankii albaabka ee Oktoobar 22, 1844. Isagu taariikhdaas ayuu u qorsheeyey si ay u soo saarto dad rumaysad ku geli kara Meesha Ugu Quduusan isaga la jirkiisa. Waa in aynu ka baqno in aynu illoowno taariikhdaas gaarka ah, iyo weliba waxbaristiisaba.

Waxaan muujin doonnaa in uu jiray waxbarid gaar ah oo dhalisay Baaqii Habeenbadhka. Waxbariddaasu ma ahayn burburkii Boqortooyadii Cismaaniyiinta 11kii Agoosto, 1840, mana ahayn xaaladda kuwii dhintay, taas oo ka timid taariikhda Fariintii Malaa’igta Labaad ee ku jirta Taariikhda Milleriyiinta. Waxay ahayd waxbarid gaar ah oo ku jirtay Taariikhda Milleriyiinta oo dhalisay Baaqii Habeenbadhka, halkaas oo Rabbigu hoggaamiyey, oo aynaan wax aan mustaqbalka ka cabsanno lahayn mooyaane in aynu illoowno hoggaamintiisa iyo waxbariddiisa.

Waxaannu soo jeedinaynaa in astaanta hoggaamintiisa iyo waxbariddiisuba ay tahay Qayladii Saqda-dhexe. Aynu mar kale akhrinno tuducan ka mid ah aragtiddii ugu horraysay ee Ellen White: “Jidkan ayay dadka imaatinka ku socdaalayeen iyagoo ku sii jeeda magaalada ku taallay dhamaadka fog ee jidka. Waxaa gadaashooda, bilowgii jidka, laga taagay iftiin dhalaalaya, malaa’iguna waxay ii sheegtay in uu ahaa qayladii saqda-dhexe. Iftiinkaasu wuxuu ka ifay jidka oo dhan, oo wuxuu iftiin u siinayay cagahooda, si aanay u turunturoonin. Haddii ay indhahooda ku hayn lahaayeen Ciise, oo wax yar ka horraynayay iyaga, kuna hoggaaminayay magaalada, ammaan bay ahaayeen. Laakiin markiiba qaar baa daalay, oo waxay yidhaahdeen magaaladu aad bay u fog tahay, oo waxay filayeen inay hore u galeen. Markaas Ciise wuxuu ku dhiirrigelin jiray iyaga isagoo kor u qaadaya gacantiisa midig ee ammaanta leh, gacantiisana waxaa ka soo baxayay iftiin lulmaya oo dul marayay kooxda imaatinka, markaasay ku qayliyeen, ‘Alleluia!’ Qaar kalena si degdeg ah ayay u diideen iftiinkii ka dambeeyay, oo waxay yidhaahdeen in aanu Ilaah ahayn kii ilaa intaas soo hoggaamiyay.”

Waxay inkirayaan Qayladii Saqda Dhexe, oo marka lala xidhiidhiyo Qayladii Saqda Dhexe, waxay ku doodayaan in Rabbigu uusan ku hoggaamin iyaga Qayladii Saqda Dhexe. Waxay inkirayaan hoggaamintii Ilaah ee Qayladii Saqda Dhexe. “Iftiinkii ka dambeeyey wuu bakhtiyey, isagoo cagahooda uga tegey gudcur dhammaystiran, markaasay turunturoodeen oo ay lumiyeen araggii calaamadda iyo kii Ciise, waxayna ka dhaceen jidkii iyagoo hoos ugu dhacay dunida mugdiga iyo

sharka leh ee hoose.”

Qayladii Habeenbadhka ee Macnaha Guud ku Jirta

Waxaan mar kale dib u eegi doonnaa taariikhda Qayladii Habeenbadhka si aynu ugu dhigno macnaheeda guud ka hor intaan ka hadlin 2520.

Laga soo qaatay The Great Controversy, bogagga 391–395: “Markii uu dhaafay wakhtigii markii ugu horraysay la filayay imaatinka Rabbiga, guggii 1844,”—kanu waa wakhtiga dib-u-dhaca, niyad-jabkii ugu horreeyey—“kuwii rumaysadka ku sugayay muuqashadiisa waxay muddo ku jireen shaki iyo hubanti la’aan. In kastoo dunidu u aragtay inay si buuxda u jabeen oo la caddeeyey inay ku naalloonayeen khiyaali, haddana ilahooda qalbiqaboojintu weli waxay ahayd ereyga Ilaah. Qaar badan waxay sii wadeen baadhitaanka Qorniinka, iyagoo mar kale eegaya caddaymaha rumaysadkooda oo si taxaddar leh u baranaya waxsii sheegyada si ay u helaan iftiin dheeraad ah.”

Haddii qaar badani ay sidaas yeeleen, taasoo waxay ka dhigan tahay inay jireen kuwo aan sidaas yeelin. Ma odhanayo “iyaga”; waxa uu leeyahay “qaar badan”—halkan waxaa yaal laba qaybood. “Markhaatifurka Kitaabka Quduuska ah ee taageeraya mowqifkooda waxa uu u ekaa mid cad oo go’aan leh. Calaamado aan lagu qaldami karin ayaa tilmaamayey in imaatinka Masiixu dhow yahay. Barakada gaarka ah ee Rabbiga, ha ahaato beddelidda dembilayaasha iyo soo nooleynta nolosha ruuxiga ah ee Masiixiyiinta dhexdooda, ayaa markhaati ka bixisay in farriintu Samo ka timid. In kastoo mu’miniintu ayan sharxi karin niyad-jabkoodii, haddana waxay hubaan ku ahaayeen in Ilaah ku hoggaamiyey waayo-aragnimadoodii hore.

Waxbarid si gaar ah ugu habboonayd xaaladdooda shaki iyo sugitaan ku jiray, oo ku dhiirrigelinaysay inay samir ku sugaan rumaysadka in waxa hadda garashadooda u mugdi ah wakhtigiisii ku habboonaa loo caddayn doono, ayaa si isku tidcan ula lammanaa waxsii sheegyadii ay u haysteen inay quseeyaan wakhtiga imaatinka labaad.

Faqradaas waxaa lagu yidhi, “Wax sii sheegyadii ay u arkayeen inay quseeyaan wakhtiga imaatinka labaad . . . ayaa si isu dhexgalan ugu jiray . . .” Wax sii sheegyadee bay rumaysnaayeen inay khuseeyaan Imaatinka Labaad? 2520, 2300, iyo 1335. Waxay rumaysnaayeen in saddexdan wax sii sheeyo ee wakhtigu dhammaanayeen 1843, taasina ay ahayd Imaatinka Labaad.

Waxa ka mid ahaa waxsii sheegyadan tan ku jirta Xabaquuq 2:1–4: “Waxaan istaagi doonaa meeshayda waardiyeynta, oo waxaan isa saari doonaa munaaradda, oo waxaan fiirin doonaa inaan arko waxa uu igu odhan doono, iyo waxa aan ku jawaabi doono marka lay canaanto. Markaasaa Rabbigu ii jawaabay, oo wuxuu yidhi, Qor muujintada, oo si cad ugu qor looxyada, in kan akhriyaa uu ordi karo. Waayo, muujintadu weli waxay u taal wakhti la cayimay, laakiin ugu dambaysta way hadli doontaa, mana ay beenayn doonto; in kastoo ay raagto, sug iyada; waayo, hubaal way iman doontaa, dib uma raagi doonto. Bal eeg, naftiisa kor loo qaadey kuma qummana isaga dhexdiisa, laakiin kan xaqa ahu rumaysadkiisa ayuu ku noolaan doonaa.”

Hore sannadkii 1842, jihada lagu bixiyey waxsii sheegyadan ee ahayd “Qor riyada, oo si cad ugu qor looxyada, in kii akhriyaa uu ordo,” ayaa ku dhalisay Charles Fitch inuu diyaariyo shax waxsii

sheegid ah oo lagu muujinayo riyooyinka Daanyeel iyo Muujintii. Daabacaadda shaxdan waxaa loo arkay inay tahay dhammaystirka amarkii Xabaquuq la siiyey. Hase ahaatee, markaas cidina ma ay dareemin in isla waxsii sheegyadaas lagu soo bandhigay dib-u-dhac muuqda oo ku saabsan rumoobidda riyada—waqti dib-u-dhac ah. Ka dib niyad-jabkii, Qorniinkan wuxuu u muuqday mid aad u macne weyn leh: “Waayo, riyadu weli waxay sugaysaa wakhti la cayimay, laakiinse ugu dambaysta way hadli doontaa, mana beenin doonto; in kastoo ay raagto, sug iyada; maxaa yeelay, hubaal way iman doontaa, mana raagi doonto. . . . Kan xaqa ahuna rumaysadkiisa ayuu ku noolaan doonaa.”

Shaxdii 1843 iyo Ruuxa Waxsii sheegidda

Waxba muhiim ma aha inaad qabato shaqo caadi ah ama shaqo aan caadi ahayn—ereyo ay Ellen White u adeegsato shaqada shirweynaha iyo shaqada is-taageerta, siday u kala horreeyaan. Haddii aad u tagto hay’adaha hormuudka u ah adeegyada is-taageera ee Adventism-ka ama Shirka Guud ama Machadka Cilmi-baarista Kitaabiga ah, haddii aad ka weydiiso Shaxda 1843, waxay odhan doonaan, “Waxaa jira khaladaad badan oo ku jira Shaxdan.” Waxay ka soo horjeedaan Ellen White, oo tidhaahda Rabbigu gacantiisa ayuu ku hayay “hal qalad” oo ku jiray qaar ka mid ah tirooyinka ku yaal Shaxdan.

Laakiin iyaguna waxay isa saaraan ka soo horjeedka Erayga Ilaah. Xabaquuq waxaa ku qoran in aragtidani “... aanay been sheegi doonin.” Aragtidii Hormuudku ay ahayd inay ku dhigaan Jaantuskii 1843, oo ay sameeyeen, waa rumoobidda Xabaquuq 2. Tanu waa aragtidii ay ahayd inay ku dhigaan Jaantuskan, Xabaquuq 2 na wuxuu leeyahay aragtidani “... aanay been sheegi doonin.” Sidaas darteed, markaad tidhaahdo Jaantuskani “wuu ka buuxaa qaladaad,” waxaad ka soo horjeeddaa Ruuxa Waxsii sheegidda iyo Kitaabka Quduuska ah labadaba.

Qayb ka mid ah waxsii sheegiddii Yexesqeelna wuxuu sidoo kale ahaa il xoog iyo qalbiqabow u ah mu’miniinta: “Eraygii Rabbiga ayaa ii yimid, isagoo leh, Wiilka Aadanow, waa maxay maahmaahdan aad ku haysataan dalka Israa’iil, idinkoo leh, Maalmuhu way dheeraadeen, oo waxyiba kasta way fashilantaa? Sidaas daraaddeed u sheeg, Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay. . . . Maalmuhu way soo dhowaadeen, iyo rumoobidda waxyiga kasta. . . . Anigu waan hadli doonaa, oo erayga aan ku hadlo wuu rumoobi doonaa; dib dambe looma dhigi doono.” “Kuwa reer binu Israa’iil waxay yidhaahdaan, Waxyiga uu arkayaa wuxuu ku saabsan yahay maalmo badan oo iman doona, oo wuxuu wax ka sii sheegayaa wakhtiyo fogfog. Sidaas daraaddeed waxaad ku tidhaahdaa, Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay; Midnaba erayadayda dib dambe looma dhigi doono, laakiinse erayga aan ku hadlay waa la samayn doonaa.” Yexesqeel 12:21–25, 27, 28.

Laba Nooc oo Caabudayaal ah

Ogow in ay ka hadlayso laba qaybood oo cibaadaystayaal ah. Waxay leedahay qaar badan, markii niyad-jabkani yimid, waxay sii wadeen barashada waxsii sheegyada, taasoo muujinaysa in ay jirtay qaybo aan sii wadin. Waxaan heli doonaa iftiin dheeraad ah oo ku saabsan kala duwanaanta labadaas qaybood.

Dhammaystirka Xabaquuq 2:1–4 waa Jaantuska 1843 iyo Jaantuska 1850. Xataa Xabaquuq dhexdiisa, aayadda 4 waxay leedahay in kan xaqa ahi rumaysadkiisa ku noolaan doono, iyo kan qalbigiisu kor isu qaado. Waxay tilmaamaysaa laba dabaqadood oo caabudayaal ah. Taariikhda Qayladii Habeenbadhku waxay soo saartaa laba dabaqadood oo caabudayaal ah, labadaas dabaqadoodna waxaa lagula hadlay Xabaquuq.

Baaragaraafka xiga, ka dib markay tixraacdo Xabaquuq 2 iyo Yexesqeel, waxay aqoonsanaysaa mid ka mid ah kooxaha: “kuwa sugaya.” Waa ayo kuwa sugaya? Iyagu waa kuwa fulinaya Daanyeel 12, “Waxaa barakaysan kii suga oo gaadha 1335ka.” Kooxdani waa kuwa sugaya.

Kuwii waxa ay farxeen, iyagoo rumaysan in Kii garanaya dhammaadka tan iyo bilowgii uu soo eegay qarniyada oo dhan, oo markuu hore u sii arkay niyad-jabkooda, uu siiyey erayo dhiirrigelin iyo rajo ah.

Waxa na soo wacday walaalad in muddo ah ka shaqaynaysay mid ka mid ah dalalka Bariga Yurub. Halkaas bay asal ahaan ka soo jeeday, waxayna u guurtay Maraykanka, markii ay fariintan fahantayna dib bay ugu soo noqotay. Waxay la kulantay iska caabin, iyadoo qoyskeedii kaniisadda ee hore ay la xidhiidheen hoggaanka dalkeeda si ay “albaabka uga xidhaan.” Dhawaan, Rabbigu wuxuu u furay albaab ay fariintan kula wadaagto kooxo.

Waxay saaka aroor hore soo wacday, iyadoo la wadaagaysa in hal caqabad ay ahayd gaadiid la’aan. Waxay u baahnaayeen baabuur ay ku safraan oo ay fariintan ku baraan, hase yeeshee ma haysan dhaqaalihii ay ku heli lahaayeen. Isla markiiba markay meeshan gaadheen, saaxiibbo ka yimid Maraykanka, oo Rabbigu qalbigooda ku qanciyeey, ayaa u soo diray lacag ku filan in baabuur lagu iibsado.

Tani waxay ahayd nooca waayo-aragnimo ee ku dhacaysay kuwii niyad-jabay. Way niyad-jabeen, hase yeeshee Rabbigu wuxuu u hoggaamiyeey Qorniinka si uu u dhiirrigeliyo, isagoo leh, “Niyad-jabkan wuxuu ku yimid tilmaantaydii. Hore u soco oo keliya.”

Haddaanu jiri lahayn qaybo noocaas ah oo Qorniinka ka mid ah, kuwaas oo kula dardaarmaya inay samir ku sugaan oo ay xajistaan kalsoonidooda ku jirta ereyga Ilaah, iimaankoodu wuu fashilmi lahaa saacaddaas tijaabada badan.

Masaalka Tobanka Bikradood iyo Wakhtiga Dib-u-dhaca

Ogow sida Walaashii White ay isugu xidho masalka Tobanka Bikradaha iyo Xabaquuq 2, maadaama labaduba ka hadlayaan wakhti dib u dhac ah iyo laba nooc oo caabudayaal ah.

Masaalka tobanka bikradood ee Matayos 25 wuxuu sidoo kale muujinayaa waayo-aragnimada dadka Adventist-ka ah. Matayos 24, isagoo uga jawaabaya su’aashii xertiisu ka weyddiiyeen calaamadda imaatinkiisa iyo dhammaadka dunida, Masiixu wuxuu tilmaamay qaar ka mid ah dhacdooyinka ugu muhiimsan ee taariikhda dunida iyo kaniisadda laga bilaabo imaatinkiisii kowaad ilaa kan labaad; kuwaas oo kala ah, burburkii Yerusaleem, dhibaataadii weynayd ee kaniisadda ku timid intii lagu jiray silcintii jaahiliga iyo tii baabannimada, madoobaanshihii qorraxda iyo dayaxa, iyo dhaciddii xiddigaha. Intaas dabadeed wuxuu ka hadlay imaatinkiisa

boqortooyadiisa, wuxuuna sheegay masaalka sharraxaya labada qaybood ee addoommada ah ee sugaya muuqashadiisa. Cutubka 25 wuxuu ku furmayaa erayadan: “Markaas boqortooyada jannadu waxay u ekaan doontaa toban bikradood.” Halkan waxaa lagu soo bandhigayaa kaniisadda nool maalmaha ugu dambeeya,”—hadda, iyadu tan waxay ku dabaqaysaa taariikhda Millerite-ka, laakiin u fiirsada waxa ay sheegaysaa—“Halkan waxaa lagu soo bandhigayaa kaniisadda nool maalmaha ugu dambeeya,”—waa ayo “kaniisadda nool maalmaha ugu dambeeya”? Taasi waa innaga.

Isla waxa lagu tilmaamay gabagabada cutubka 24. Masaalkan, waayo-aragnimadooda waxaa lagu muujiyey dhacdooyinka aroos Bariga ka dhaca. “Markaas boqortooyada jannada waxaa loo ekaysiin doonaa toban bikradood oo laambadahoodii qaatay, una baxay inay arooska ka hor tagaan. Shan ka mid ahna waxay ahaayeen kuwo caqli leh, shanna kuwo nacas ah. Kuwii nacasyada ahaa laambadahoodii way qaateen, saliidse lama ay qaadan; laakiin kuwii caqliga lahaa waxay laambadahoodii la qaateen saliid ku jirta weelhooda. Intii aroosku dib u dhacayay, kulligood way lulmeen oo seexdeen. Habeenbarkii ayaana qaylo la yeedhay, Bal eega, arooskii waa imanayaa; u baxa inaad ka hor tagtaan.”

Imaatinka Masiixa, sida lagu dhawaaqay farriintii malaa’igta kowaad, waxaa la fahmay in lagu matalay imaatinka arooska. Dibuhabayntii ballaadhnayd ee ka dhalatay ku dhawaaqidda imaatinkiisa dhow waxay u dhigantay bixitaankii bikradaha. Masaalkan, sida ku qoran Matayos 24, waxaa lagu soo bandhigayaa laba qaybood. Dhammaantood waxay qaateen laambadahooda, Kitaabka Quduuska ah, oo iftiinkiisa ayay ugu baxeen inay la kulmaan Arooska. Laakiin intii nacasyadu qaateen laambadahooda iyagoo aan saliid wadan, kuwii xigmadda lahaa waxay saliid ku qaateen weelashooda. Kuwii xigmadda lahaa waxay heleen nimcada Ilaah, iyo xoogga dib-u-dhalinta iyo iftiiminta ee Ruuxa Quduuska ah, kaas oo Eraygiisa ka dhigay laambad cagahooda u ah. Waxay Qorniinka u barteen inay runta ogaadaan, waxayna si daacad ah u dooneen daahirsanaanta qalbiga iyo nolosha. Kuwani waxay lahaayeen waayo-aragnimo shakhsi ah iyo rumaysad ay ku qabeen Ilaah iyo Eraygiisa, kuwaas oo aan lagu dumin karin niyad-jab iyo dib-u-dhac. Kuwo kalena waxay ku dhaqaaqeen kicitaan dareen ah, iyagoo ku tiirsan rumaysadka walaalahood, kuna qanacsan dareenno wanaagsan, hase yeeshee aan lahayn garasho qoto dheer oo runta ah ama hawl nimco oo dhab ah. Iyagu uma ay diyaarsanayn dib-u-dhaca iyo niyad-jabka. Markii imtixaanno yimaaddeen, rumaysadkoodii wuu fashilmay, iftiinkoodiina wuu daciifay.

“Intii aroosku raagay,”

Goormay guurku goormuu raagay? Maarso 22, 1844. Wuu raagay. Maxaa haddaba dhici doona? Labadan qaybood waa la muujin doonaa.

Markaan illowno Qayladii Habeenbarka oo aynu ka dhacno jidka una sii jeesanno dunida sharka leh ee hoose, waxaynu muujinaynaa inaanan injiilka fahmin. Injiilka Weligiis ahu waa hawsha Masiixa ee ku soo saaridda laba nooc oo caabudayaal ah, taas oo ku dhisan farriin nebinnimo oo imtixaan ah. Laga soo bilaabo wakhtigii dib-u-dhaca ilaa xidhitaanka albaabka, tani waa gunaanadka ugu sarreeya ee Injiilka Weligiis ah. Halkan, Rabbigu wuxuu qaataa laba nooc xilligii dib-u-dhaca, isagoo doonaya inuu iyaga la geliyo Xukunka isaga la jirkiisa, wuxuuna mariyaa hab imtixaan ah si loo caddeeyo inay dhab ahaan saliid u haystaan iyo in kale. Tani waa gunaanadka

ugu sarreeya ee hawsha Masiixa ee kala soocidda dahabka iyo wasakhda, sarreenka iyo haramaha, kuwa xigmadda leh iyo kuwa nacasyada ah.

“Intii aroosku raagay, kulligood way gam’iyeen oo seexdeen.’ Raagista arooska waxaa lagu metelayaa wakhtigii Rabbiga la filayay, niyad-jabkii, iyo daahitaanka u ekaa. Wakhtigan hubanti la’aanta ah, xiisihii kuwa dusha ka ahaa oo qalbigoodu badh ahaa ayaa durba bilaabay inuu lulo, dadaalladoodiina inay dabcaanna; laakiin kuwii rumaysadkoodu ku dhisnaa aqoon shakhsiyeed oo Kitaabka Quduuska ah, waxay cagahooda hoostooda ku lahaayeen dhagax ay hirarka niyad-jabku maydhi kari waayeen. ‘Kulligood way gam’iyeen oo seexdeen;’ koox keliya iyadoo aan dan ka lahayn oo rumaysadkoodii dayacday, kooxda kalena iyagoo samir ku sugaya ilaa iftiin ka sii caddaan badan la siiyo. Hase ahaatee, habeenkii imtixaanka kooxda dambeba waxay u ekaatay inay, ilaa xad, lumiyeen xamaasaddoodii iyo cibaadadoodii. Kuwa qalbigoodu badh ahaa oo dusha ka ahaa mar dambe kuma tiirsanaan karin rumaysadka walaalahood. Mid kasta waa inuu keligiis istaagaa ama keligiis dhacaa.”

Markii niyad-jabkii yimid, laba qaybood waxay bilaabeen inay si kala duwan u seexdaan; hase ahaatee xataa bikradihii xigmadda lahaa qaar ka mid ah xamaasaddoodii way lumiyeen. Rabbigu arrinkan wuu hoggaaminayay, si marka fariintii Qaylada Habeenbadhka ay ka timid Kulankii Xerada Exeter, uu shaqo ku dhex dhammaystiro iyaga dhexdooda.

Habka Imtixaanka: Wakhtiga Sugitaanka iyo Qayladii Habeenbadhka

Laga soo xigtay Spirit of Prophecy, mugga 4, bogga 228: Xusuusta ku hay in habkan—Qayladii Saqbadhka, laga bilaabo Wakhtigii Dib-u-dhaca ilaa xidhitaankii albaabka—uu yahay Rabbigu isagoo tijaabinaya dadkiisa. Qayladii Saqbadhka ee shirkii xerada Exeter, ku dhawaaqisteedii ilaa Oktoobar 22, 1844, waa qayb keliya oo ka mid ah taariikhdaas. Lagama sooci karo wakhtigii dib-u-dhaca, kaas oo diyaariya saamaynta Qayladii Saqbadhka ee ka dhex muuqata labada nooc ee caabudayaasha. Waa inaad fahamtaa Qayladii Saqbadhka, maxaa yeelay haddii aadan fahmin, jidka ayaad ka dhacaysaa.

Ilaah wuxuu qasdiyey inuu dadkiisa imtixaamo. Gacantiisu waxay dabooshay qalad ku jiray xisaabinta xilliyada nebinnimada. Gacantiisu, gacanta Rabbiga, waxay dabooshay qalad gaar ah oo ku jiray xisaabinta xilliyada nebinnimada, oo jamac ah. Adventist-yiintu qaladkaas ma ay ogaan, mana ay ogaan kuwii ugu aqoonta badnaa ee ka soo horjeeday. Kuwii dambe waxay yidhaahdeen, “Xisaabintiinna xilliyada nebinnimadu waa sax. Dhacdo weyn ayaa dhow inay dhacdo; laakiin ma aha waxa Mudane Miller sii sheego; waa diinta dunida oo dhan oo soo noqota, ee ma aha imaatinka labaad ee Masiixa.”

Wakhtigii filashadu wuu dhammaaday, Masiixna uma uu muuqan si uu dadkiisa u samatabbixiyo. Kuwii Badbaadiyahooda ku sugayay rumaysad daacad ah iyo jacayl waxay la kulmeen niyad-jab qadhaadh. Hase ahaatee, Rabbigu wuxuu dhammaystiray qasdigiisii: wuxuu tijaabiyey qalbiyada kuwa qirtay inay sugayeen imaatinkiisa. Dhexdooda waxaa ku jiray kuwo badan oo uu kiciyey cabsi halkii ay ka ahaan lahayd jacaylka runta. Markii wixii la filayay aanay dhicin, dadkaas waxay ku dhawaaqeen inaanay niyad-jabin; weligoodba ma ay rumaysnayn in Masiix iman doono. Waxay ka mid ahaayeen kuwii ugu horreeyey ee ku jeesjeesa murugada rumaystayaasha runta ah.

Tani waxay ahayd qasdiga Rabbiga. Mustaqbalka wax aan ka cabsanno ma jiraan, marka laga reebo haddii aynu illowno sida Rabbigu inoogu hoggaamiyey waayo-aragnimadeennii hore, oo wax aan ka cabsannana ma jiraan marka laga reebo haddii aynu illowno waxbariddii Rabbiga ee waayo-aragnimadeennii hore. Waxaannu soo jeedinaynaa inaad hoggaamintan ka sooci karin waxbariddiisa.

Qoraalladii Nololsha ee James White iyo Ellen G. White 1888, bogagga 186–187: “Ilaah wuxuu tijaabiyey oo caddeeyey dadkiisii maritaankii wakhtiga ee 1843. Khaladka—khalad gaar ah—ee ay ku galeen xisaabinta xilliyada nebiyadeed isla markiiba lama ogaanin xataa ragga aqoonta leh ee ka soo horjeeday aragtiyaha kuwii sugayay imaatinka Masiixa. Culimadan qotada dheer waxay ku dhawaaqeen in Mudane Miller ku saxsanaa xisaabtiisa wakhtiga, in kastoo ay kaga muransanaayeen dhacdada taajayn lahayd muddadaas. Laakiin iyaga iyo dadka Ilaah ee sugayayba waxay si wadajir ah ugu jireen khalad isku mid ah oo ku saabsanaa su’aasha wakhtiga.”

Waxaan si buuxda u rumaysan nahay in Ilaah, xigmaddiisa ku jirta, uu qaddaray in dadkiisu la kulmaan niyad-jab, kaas oo si aad u habboon loogu talagalay inuu qalbiyada muujiyo oo dabeecadaha runta ah kobciyo—ma aha oo keliya inuu qalbiyadooda muujiyo, laakiin sidoo kale inuu dabeecadahooda kobciyo, isaga oo gaadhsiinaya heer lagu muujin doono dhibaataada imanaysa qaylada Habeennimo-dhexe. Kuwii aqbalay farriintii malaa’igta kowaad cabsi ay ka qabeen xukummada Ilaah aawadeed, ee aan ahayn inay runta jeclaayeen oo ay dhaxal ka doonayeen boqortooyada jannada, haddaba waxay u soo baxeen iftiinkoodii runta ahaa. Waxay ka mid ahaayeen kuwii ugu horreeyey ee ku jeesjeesa kuwii niyad-jabay ee si daacad ah u hammin jiray oo u jeclaa muuqashada Ciise. Imtixaankan Ilaah ee aadka u baaraya ayaa muujiyey dabeecadaha dhabta ah ee kuwii ka leexan lahaa masuuliyadda iyo ceebta iyaga oo saacadda tijaabada ku inkiraya rumaysadkooda.

Kuwii niyad jabay ma lagu tegin gudcur; waayo, markay wakhtiyada nebiyadeed ku baadheen tukashooyin kulul, qaladkii waa la ogaaday—qaladka gaarka ah—iyo raadraacidada qalinka nebiyada ee ku sii fidaya muddadii dib-u-dhaca. Iyadoo la joogay filashada farxadda leh ee imaatinka Masiixa, dib-u-dhaca muuqda ee muujintii lama tixgelin, oo wuxuu noqday yaab murugo leh oo aan la filayn. Habase ahaatee, imtixaankan qudhiisu aad buu lagama maarmaan u ahaa si loo horumariyo loona xoojiyo rumaystayaasha daacadda ah ee runta. Muddada dib-u-dhacu aad bay lagama maarmaan u ahayd. Keliya ma ahayn in ay muujinayso labada kooxood oo ay bilowdo horumarinta dabeecadahooda, kuwaas oo lagu muujin lahaa taariikhda Qayladii Habeenbadhka ilaa xidhitaankii albaabka, balse waxay lagama maarmaan u ahayd xoojinta kuwa ka soo bixi lahaa dhinaca saxda ah ee arrinta. Ma kala saari kartaan muddada dib-u-dhaca Qayladii Habeenbadhka ama xidhitaankii albaabka.

Markaad diiddo Qayladii Habeennimo-dhexe, waxaad diiddan tahay isla taariikhdaas. Qayladii Habeennimo-dhexe ma aha oo keliya farriintii Samuel Snow ee shirkii xerada Exeter; waa waayo-aragnimadii wakhtiga dib-u-dhaca. Halkaas ayuu Rabbigu hoggaaminayey. Wax aynu mustaqbalka uga cabsanaynaa ma jiraan, marka laga reebo haddii aynu illowno hoggaamintii Rabbiga ee taariikhdeennii hore—taariikhdan wakhtiga dib-u-dhaca iyo Qayladii

Habeennimo-dhexe, halkaas oo uu ku gaadhsiiyo injiilka weligiis jira heerkiisii ugu sarreeyey taariikhda Milleriyiinta, isaga oo soo saara laba nooc oo caabudayaal ah.

Qoraalladii Hore, bogga 74: “Waxaan arkay in shaxdii 1843 ay hagsaysay gacanta Rabbigu, oo aanay habboonayn in la beddelo; in tirooyinku ahaayeen sidii uu isagu doonayay; in gacantiisu ay dul saarnayd oo ay qarisay khalad ku jiray qaar ka mid ah tirooyinka, si aan ninna u arki karin, ilaa gacantiisa laga qaaday.”

Sirta Xumaanta iyo Hannaanka Imtixaanka

Haddii aan waqti haysan lahayn, waxaannu ka wada hadli kari lahayn qarsoodiga xumaanta. Qarsoodiga xumaantu wuxuu yeelan karaa in ka badan hal qeexid oo sax ah, laakiin halkan waxa loola jeedaa hawsha Shaydaanka ee ah inuu xumaanta ku qaso wanaagga, runta ku qaso qaladka, gudaha taariikhaha quduuska ah ee Rabbigu dadkiisa ku imtixaamo. Taariikhaha quduuska ah ee Qorniinka, halkaas oo Rabbigu dadkiisa ku geliyo hab imtixaan ah, mar walba waxaad ku arki doontaan qarsoodiga xumaanta—waa hawlgalka Shaydaanka ee runta ku qasidda qaladka. Marka dadku yimaadaan bartan imtixaanka, qarsoodiga xumaantu wuxuu madmadow geliyaa arrimaha.

Markii wakhtigii imtixaanka Nuux yimid, Baybalku wuxuu inoo sheegayaa in farcankii Shaydaanka lagu dhex qasay farcankii Ilaah intaas ka hor. Taasu waa wixii sababay in qarsoodiga xumaantu ku dhammaystirmo wakhtigii Nuux, taas oo Bilowgii lagu muujiyey sida wiilashii Ilaah ay gabdhihii dadka uga dhigteen xaasas—isku qasidda labada farcan, oo ah qarsoodiga xumaanta ee ka horreeya imtixaankii Nuux.

Imtixaankii Muuse iyo Badda Cas, Qorniinku wuxuu sharxayaa sida Israa’iil, oo lagu imtixaami lahaa Badda Cas iyo Siinay, ay ugu kharribmeen waxbariddii Masar ka dib markay halkaas joogeen wakhti aad u dheer. Taasu waxay ahayd qarsoodiga xumaanta—iyagoo saameyn ku yeeshay waxbarid shaydaani ah.

Waqtigii Yuhuudda, waxay ahaayeen waxbaristii Giriigga ee jidka u sii diyaarisay in Sanhedriinku diido nidaamkoodii tijaabinta.

Taariikhda Millerite-ka, Millerite-yadii ku jiray kaniisadaha Protestant-ka waxay markaas uun ka soo baxeen 1260 sannadood oo saameyntii Papal-ka ahayd, taas oo abuurkii daahirka ahaa ku kharribtay abuur aan daahir ahayn, iyada oo soo saartay qarsoodiga xumaanta oo ka horreeyey imtixaankii Taariikhda Millerite-ka.

Taasu waa qarsoodiga xumaanta oo had iyo goor jira.

Haddii aad barato sida qarsoodiga xumaantu u shaqeeyo, u tag Patriarchs and Prophets, cutubka koowaad. Sister White waxay noo sheegaysaa sida Shaydaan ugu hirgeliyey qarsoodiga xumaanta Jannada dhexdeeda. Jannada waxaa ka dhici lahaa imtixaan ku saabsan malaa’igta sii joogi doonta iyo kuwa la fогeyn doono, waxaana Shaydaan halkaas Jannada gudaheeda ka fulinayey qarsoodiga xumaanta ka hor habkaas imtixaanka.

Shaydaanku wuxuu tan ku sameeyey isagoo ku beeraya shaki, ereygiisana ka hormarinaya Erayga Ilaah, oo weliba ka sii muhiimsan, isagoo kuwo kale ku hoggaaminaya inay ku dhawaaqaan

waxbaristiisa beenta ah—hawl shar leh. Wuxuu shaki gelin lahaa maskaxdaada, dabadeedna adigu waad bixi lahayd oo shakigaas ayaad u sheegi lahayd koox. Haddii qof uu ka cawdo shakigaas, wuxuu ka caban lahaa adiga, ee kama caban lahayn isaga.

Dhawaan, wadaad ku sugan Spokane, Washington, ayaa ka faallooday Early Writings, bogga 74, isagoo leh, “Waxaan eegay qaamuuskii jiray waagii Ellen White, oo ahaa Webster’s Dictionary, erayga figures-na macnihiisu ma aha wax xiriir la leh xisaabta.” Dadka badankood ee taas maqlay ma ay hubin lahaayeen, wayna rumaysan lahaayeen. Ugu yaraan, wadaadkaasi wuxuu shaki ka beerayay waxa figures-ku u taagan yihiin tuducan; run ahaantiina, been buu sheegayay. Webster’s 1828 Dictionary wuxuu leeyahay: FIGURE, n. Xagga xisaabta, calaamad tilmaamaysa tiro, sida 2, 7, 9.

Wuxuu muujinayay shaki, isagoo qabanaya hawshii lagu tilmaamay qarsoodiga xumaanta. Wuxuu u caddaynayay Adventist-yada, haddii ay diyaar u yihiin inay arkaan, in wakhtigan taariikhda dhulka, ay qasab tahay inaad runta naftaada u fahanto oo aanad dhegaysan dadka; waayo, “. . . qarsoodiga xumaantu mar hore ayuu shaqaynayaa: . . . .”

Qoraalladii Hore, bogga 74: “. . . in tirooyinku ahaayeen sida uu isagu doonayay, in gacantiisuna korkooda saarnayd oo ay qarisay qalad ku jiray qaar ka mid ah tirooyinka, si aan midna u arki karin, ilaa gacantiisa laga qaaday.”

Waa marin-habaabin, culimaduna badanaa way sameeyaan. Haddaad doonayso inaad fahamto waxa eray uga jeedo Kitaabka Quduuska ah ama Ruuxa Waxsii-sheegidda, marka hore qaamuusyada uma jeesatid; nebiga ayaad u jeesataa. Tusaale ahaan, Daanyeel wuxuu Daanyeel 8:11 ku adeegsadaa erayga Cibraaniga ah ee rum, kaas oo loo turjumay “waa laga qaaday.” Dadku waxay u maleeyaan inuu ka dhigan yahay “waa laga saaray,” laakiin Daanyeel wuxuu rum shan jeer oo kale adeegsadaa, mana jiro mar uu uga jeedo “ka qaadid” — wuxuu ka dhigan yahay “kor u qaadid oo sarraysiin.” Sidaas darteed, in loo maleeyo in rum ee Daanyeel 8:11 uu ka dhigan yahay “ka qaadid” waa in la raaco dhaqanka, ee ma aha sida Daanyeel erayga u adeegsaday.

Sidaas oo kale, arrinta Ellen White: Haddii aad doonayso inaad ku dooddo in Early Writings, 74, erayga “figures” uu ka dhigan yahay sawirro farshaxan ama garaafyo, waxaad odhan kartaa, “Qaamuuskii xilligii Ellen White ma sheegayo in figures ay ka dhigan tahay xisaab,” adigoo ku kalsoon in dadka intooda badani aanay hubin doonin. Laakiin haddii ay hubiyaan, waxay ogaan doonaan in figures runtii ka dhigan yihiin xisaab.

Laakiin meesha ugu horraysa ee aad tagayso waa Ellen White lafteeda: maxay uga jeeddaa tirooyin? Buugga Early Writings, bogga 74, waxay tidhaahdaa, “Gacantiisu waxay dul saarnayd oo qarisay qalad ku jiray qaar ka mid ah tirooyinka,” bogga 236-na waxay tidhaahdaa, “Gacantiisu waxay daboolaysay qalad ku jiray xisaabinta xilliyada nebiyadeed.” Nebiyaddu waxay caddaynaysaa in ereybixinteeda, tirooyin, ay ka dhigan tahay xilliyada nebiyadeed—xisaabta, ee aanay ahayn farshaxanka.

Haddaba, maxay ahayd wixii Rabbigu gacantiisa ku daboolay? Wuxuu gacantiisa ku daboolay qalad ku jiray xisaabinta xilliyada nebiyadeed—tirooyinka.

Taageeriddii Ellen White ee 2520

Tani waa dulucda arrinta. Kuwo badan ayaa soo bandhigaya isla fariinta aan annagu gudbinayno, aniguna waan taageeraa. Laakiin marka la eego 2520 iyo in Ellen White ay rumaysnayd inay ahayd wax sii sheegid sax ah, tani waa doodda—tani waa caddaynta, waana meesha ay tahay inaad ka bilowdo. Doodaha kale oo dhami waa sax oo run bay yihiin, laakiin tani waa barta bilowga.

Qoraalladii Hore, bogga 74, meesha ay ku leedahay Rabbigu gacantiisa ayuu ku daboolay qalad ku jiray qaar ka mid ah tirooyinka, isla buuggaas ayay ku qeexaysaa waxa taas loola jeedo, bogga 236: “Waxaan arkay dadka Ilaah oo faraxsan oo rajaynaya, iyagoo sugaya Rabbigooda. Laakiin Ilaah wuxuu qorsheeyey inuu tijaabiyo.” Waxay ka hadlayso Wakhtigii Dib-u-dhaca [Maarso 22, 1844], niyad-jabkii ugu horreeyey.

Iyadu kama hadlayso Niyad-jabkii dhacay Oktoobar 22, 1844, maxaa yeelay halkaasna waa lagu tijaabin doonaa; hase yeeshee halkan waxay ka hadlayso Maarso 22, 1844, wakhtigii dib-u-dhaca: “Ilaah wuxuu u qoondeeyey inuu iyaga tijaabiyo.” “Gacantiisu waxay daboolaysay qalad ku jiray xisaabinta xilliyada nebinnimada.” Sidee buu ugu tijaabin lahaa wakhtiga dib-u-dhaca? Isagoo gacantiisa ku haya fahamkooda xilliyada nebinnimada. Waxba uma lihidin inaad mustaqbalka ka cabsataan, marka laga reebo haddii aynu illoowno sidii Rabbigu noo hoggaamiyey waagii hore, taariikhda reer Miller iyo waxbaristiisa.

Wakhtiyadan nebinnimada ahu waa waxbaristii dhalsay wakhtigii dib-u-dhaca. “Gacantiisu waxay dabooltay qalad ku jiray xisaabinta wakhtiyada nebinnimada. Kuwii Rabbigooda sugayay ma ay garan qaladkan,”—qalad keliya—“oo xataa nimankii ugu aqoonta badnaa ee wakhtiga ka soo horjeedayna way ku guuldarraysteen inay arkaan. Ilaah wuxuu u qoondeeyey in dadkiisu ay la kulmaan niyad-jab. Wakhtigii wuu gudbay, kuwii Badbaadiyahooda ku sugayay filasho farxad lehna way murugoodeen oo qalbi-jabeen, halka kuwii aan jeclayn muuqashada Ciise, balse farriinta cabsi darteed u aqbalayna ay ku farxeen inuusan iman wakhtigii la filayay. Qirashadoodu qalbiga ma ay taaban, noloshana ma ay daahirin. Gudbidda wakhtigu si wanaagsan bay ugu habboonayd inay muujiso qalbiyada noocaas ah. Iyagu waxay ahaayeen kuwii ugu horreeyay ee jeesta oo ku majaajileeya kuwii murugaysnaa ee niyad-jabsanaa oo runtii jeclaa muuqashada Badbaadiyahooda. Waxaan arkay xigmadda Ilaah ee ku jirta tijaabinta dadkiisa iyo siintooda imtixaan baadhitaan leh si loo ogaado kuwa dib uga guran lahaa oo gadaal u noqon lahaa saacadda imtixaanka.

Ciise iyo ciidanka samada oo dhanba waxay naxariis iyo jacayl ku eegayeen kuwii rajayn macaan ku haminayay inay arkaan Kan nafahoodu jeclaayeen. Malaa’ig baa hareerahooda dul heehaabaysay, si ay u adkeeyaan saacadda imtixaankooda. Kuwii dayacay inay aqbalaan farriintii samada waxaa looga tegay gudcur, cadhadii Ilaahna way ku holacday iyaga, maxaa yeelay ma ay doonayn inay aqbalaan iftiinkii uu samada uga soo diray. Kuwii aaminka ahaa ee niyad-jabay, ee garan kari waayay sababta Rabbigoodu u iman waayay, laguma tegin gudcur. Mar kale waxaa loo hoggaamiyey Bayballadooda si ay u baadhaan xilliyadii nebiyadeed. Gacantii Rabbiga waa laga qaaday tirooyinka, qaladkiina—kan keliya—waa la sharraxay.

Halkan waxay ku sharraxaysaa qaladkii ku jiray tirooyinka ku qornaa Jaantuskii 1843, waxayna hore u qeexday in tirooyinku ay metelaan xilliyada nebinnimada. “Waxay arkeen in xilliyadii nebinnimadu ay gaadheen 1844, iyo in isla caddayntii ay soo bandhigeen si ay u muujiyaan in xilliyadii nebinnimadu ku xidhmeen 1843, ay caddaynaysay inay ku dhammaanayaan 1844.” Dooddu halkaas bay ku dhammaatay! Ellen White waxay saartay shaabadeeda oggolaanshaha 2520.

Waxaa ku jira oo keliya saddex wakhti oo nebiyadeed oo ku yaal Shaxdii 1843 oo ay fahmeen inay ku dhammaadeen 1843: 1335, 2520, iyo 2300. Ilaah gacantiisa ayuu ku hayay qalad ku jiray qaar ka mid ah xisaabaha—wakhtiyada nebiyadeed ee ku yaal Shaxdan—ilaa gacantiisii laga qaaday. Markuu gacantiisa qaaday, kuwii aaminka ahaa ee sugayay waxaa loo hoggaamiyey inay mar kale daraaseeyaan wakhtiyada nebiyadeed, waxayna ogaadeen in isla caddayntii ku hoggaamisay inay markaas soo bandhigaan in wakhtiyada nebiyadeed ay ku xirmeen 1843 haddana la aqoonsaday inay caddaynayso in laba ka mid ahi ku dhammaadeen 1844.

1335-ku wuxuu bilaabmaa AD508 wuxuuna ku dhammaadaa 1843. 2520-ku wuxuu bilaabmaa 677BC waxaana saameeya buuxnaanta sannadka. Hormuudkii hore waxay u maleeyeen inuu ku dhammaaday 1843, laakiin dabadeed waxay garteen in isla caddayntii ku hoggaamisay inay saadaaliyaan 1843 ay caddeysay in waxsii sheegidda 2520 ay ku dhammaatay 1844. Waxsii sheegidda 2300 waxay ka bilaabataa 457BC, waxayna u haysteen inay ku dhammaatay 1843, laakiin niyad-jabkii ka dib, iyagoo baranaya xilliyada waxsii sheegidda, waxay ogaadeen inay ku dhammaatay 1844.

Waxa jira oo keliya saddex waxsii sheegid oo ay saadaaliyeen inay ku dhammaan doonaan 1843, mid ka mid ahna wuu ku dhammaadaa: 1335. Waxsii sheegidani ma aha tii Rabbigu gacantiisa ku qariyey. Waxay tilmaamaysaa taariikhda reer Milleriyiinta laga bilaabo Wakhtiga Dib-u-dhaca, iyada oo loo sii marayo Qayladii Saqda Dhexe, ilaa Oktoobar 22, 1844.

Bandhiggii shalay, waxaan ku soo gabagabaynay oraahtan Ellen White: “Waxaa barakaysan indhihii arkay waxyaalihii la arkay sannadihii 1843 iyo 1844.” Tani waa, “Waxaa barakaysan kii yimaada 1843.” Baaragaraafka xiga, waxay tidhaahdaa, “Farriintii waa la bixiyey. Oo waa inaanu jirin dib u dhac ku yimaadda ku celcelinta farriinta, waayo calaamooyinka wakhtiyadu way rumoobayaan; shaqada xidhitaanku waa in la dhammaystiraa. Shaqo weyn ayaa lagu qaban doonaa wakhti gaaban. Farriin ayaa dhowaan lagu bixin doonaa magacaabista Ilaah, taasoo ku korodhi doonta qaylo dheer. Markaasaa Daanyeel istaagi doonaa meeshiisa, si uu maraggiisa u bixiyo.” Manuscript Releases, volume 21, 437.

Daanyeel oo taagan meeshiisii loo qoondeeyey waa aayadda 13 ee Daanyeel 12. “Waxaa barakaysan indhaha arkay waxyaalihii la arkay 1843 iyo 1844” waa aayadda 12. Ellen White waxay bixinaysaa faallo rabbaani ah oo ku saabsan Daanyeel 12:12–13, iyadoo sheegaysa in aayadahani aanay ka hadlayn wax sii sheegid waqtiyeed, balse ay ka hadlayaan waayo-aragnimo ay ku jiraan 1843 iyo 1844, taas oo ka dhalatay faham-qalad ku saabsan 1843 oo dhalinaya wakhti dib-u-dhac. Marka wakhtiga dib-u-dhacu yimaado, “Waxaa barakaysan kii suga.” In kastoo riyadu dib u dhacdo, iyada sug. Waxaa barakaysan kan si aaminimo leh u suga laga bilaabo Wakhtiga

Dib-u-dhaca ilaa albaabku xidhmo. Waxa uu kii aaminka ahi ku arko 1843 iyo 1844 waa barako u horseedda isaga Quduuska Ugu Quduusan.

Waxsii 1335 wuxuu ku dhammaaday 1843, taasoo calaamad u ahayd imaatinka Qayladii Habeenbadhka. Muddada waxsii ee 2520 iyo 2300 waxay ku dhammaanayaan 1844. Ellen White waxay sheegaysaa in isla caddayntii ku hoggaamisay inay ku dhawaaqaan in 2520, 2300, iyo 1335 ay ku dhammaadeen 1843 markaas loo aqoonsaday inay caddaynayso in ay ku ekaan doonaan 1844.

Iftiin ka timid Erayga Ilaah ayaa ka iftiintay xaaladdoodii, oo waxay ogaadeen waqti dib-u-dhac ah—“In kastoo ay [riyadaasu] raagto, haddana sug.” Jacaylkoodii ay u qabeen imaatinka degdegga ah ee Masiixa aawadiis, waxay indhaha ka laliyeen raagista riyada, taas oo loo qoondeeyey inay muujiso kuwa runta ah ee sugaya. Mar kale waxay heleen qodob waqti. Hase yeeshee waxaan arkay in qaar badan oo iyaga ka mid ahi aanay ka sarre mari karin niyad-jabkoodii weynaa si ay u yeeshaan heerkaas qiiradii iyo tamartii calaamad u ahayd rumaysadkoodii 1843.

Shaydaanka iyo malaa’igtiisiiba way ka adkaadeen iyaga, oo kuwii aan aqbali lahayn farriinta waxay isu hambalyeeyeen garashadooda fog iyo xigmaddooda iyagoo aan aqbalin khiyaanadaas, sida ay ugu yeedheen. Ma ay garanaynin in ay diidayeen taladii Ilaah ee ka gees ahayd naftooda, oo ay si wadajir ah ula shaqaynayeen Shaydaanka iyo malaa’igtiisa si ay u wareeriyaan dadka Ilaah, kuwaas oo ku noolaa farriintii samada laga soo diray.

Taariikhdan gudaheeda, waxaa ku jira laba nooc oo caabudayaal ah. Kooxda aan aaminka ahayni waxay ku jeesjeesaaan kuwii sugayay, laakiin kuwii sugayay waxaa dib loogu hoggaamiyaa xilliyadii nebinnimada, oo waxay garanayaan in isla caddayntii ku hoggaamisay inay gartaan dhammaadka 2520 iyo 2300 sannadkii 1843 ay ahayd inay caddeyso in ay ku dhammaadeen 1844.

In kastoo kuwii sugayay ay tan garteen, haddana uma ay kululayn Rabbiga sidii ay ahaayeen ka hor niyad-jabkii ugu horreeyey. Waxaa mar kale lagu shidi lahaa farriintii Qayladii Saqda Dhexe. Kuwii sugayay waxay hore u fahmeen 1844, dhammaadka waxsii sheegyadii, ka hor Qayladii Saqda Dhexe.

Farriintii Qaylada Habeenbadhkii waxay kuwa sugayay u saamaxday inay aqoonsadaan Oktoobar 22, 1844. Macluumaadkaas awgiis, arrintu may ahayn oo keliya meel ka mid ah sannadka 1844; waxay ahayd isla maalintan qudheeda, taasina waxay siisay farriinta awood.

Ma aragtaa habraaca? Waxbarista soo saarta waayo-aragnimadan waa saddex waxsii sheegid: 1335, 2300, iyo 2520.

Markay taas garteen dabadeed, waxay bilaabeen inay ku dhawaaqaan, “Ka soo baxa Baabuloon.” Tani waa Farriintii Malaa’igta Labaad.

Aan si cad u caddayno: Maxaa ku dhammaanaya wakhtiga dib-u-dhaca? Isticmaalka Jaantuska 1843. Waxay dhinac dhigeen Jaantuskan maxaa yeelay hadda waxay garteen in Rabbigu imanayo 1844, halka Jaantusku uu lahaa 1843. Sidaas daraaddeed, waxay Jaantuska dhinac u dhigeen taariikhda Farriinta Malaa’igta Labaad.

Maxaa noqda farriintoodu taariikhda Malaa'igta Labaad? Baaragaraafka ugu dambeeya ayaa sharxaya.

Kuwa rumaystay farriintan waxaa lagu dulmay kiniisadaha. Muddo in le'eg, kuwii aan aqbali doonin farriinta waxaa cabsi ka hor istaagtay inay muujiyaan waxa qalbiyadoodu xambaarsanaayeen; hase yeeshee, waqtigu markuu dhaafay ayuu daaha ka rogay dareenkoodii runta ahaa. Waxay jeclaayeen inay aamusiyaan markhaatifurka ay sugayaashu dareemeen in lagu khasbay inay qaadaan, kaas oo ahaa in xilliyadii nebiyadu ay ku fidsanaayeen ilaa 1844.

Waa maxay xilliyada nebiyadeed? 2520, 2300, iyo 1335. Taasu waa farriintooda taariikhdan ku jirta. Hadda waxay leeyihiin, "Waan fahannay! Nebiyadani waxay ku fidsan yihiin ilaa 1844." Farriintoodu taariikhda Qayladii Saqda Dhexe waa nebiyadaha 2520-ka iyo 2300-ka sano.

In muddo ah, kuwii aan doonaynin inay aqbalaan farriinta waxaa ka celinayey cabsi inay ku dhaqmaan waxa qalbiyadoodu xambaarsanaayeen; laakiin markii wakhtigu dhaafay ayaa waxaa la muujiyey dareenkoodii runta ahaa. Waxay jeclaayeen inay aamusiyaan markhaatifurka ay kuwii sugayey dareemeen inay ku khasban yihiin inay bixiyaan, kaas oo ahaa in xilliyadii nebiyadu gaadhayeen 1844. Si caddaan ah ayay rumaystayaashu u sharraxeen khaladkoodii—khalad gaar ah—waxayna bixiyeen sababihii ay Rabbigooda u filayeen sannadka 1844. Kuwa ka soo horjeedayna ma ay keeni karin wax dood ah oo ka dhan ah sababaha xoogga leh ee la soo bandhigay. Habase yeeshee, cadhadii kaniisaduhu way holacday; waxay go'aansadeen inayan dhegaysan caddaynta, iyo inay markhaatifurka ka xidhaan kaniisadaha, si aan kuwa kale u maqlin.

Maxaa dhacaya markaad soo bandhigto 2520 iyada oo la xiriirta 2300-ka maalmood? Taariikhda Millerite-ka gudaheeda, waxaa lagaa xiraa kaniisadaha, waxaana jira dadaal lagu aamusiinayo farriintaas.

Kuwii aan ku dhicin inay dadka kale ka qariyaan iftiinkii Ilaah iyaga siiyey, ayaa laga xidhay kaniisadaha; laakiin Ciise wuu la jiray iyaga, oo waxay ku faraxsanaayeen iftiinka wejigiisa. Waxay ahaayeen kuwo loo diyaariyey inay aqbalaan farriinta malaa'igta labaad." Early Writings, 235–237.

Innagoo aan gelayn daraasad ku saabsan 2520, waxaannu isku dayaynaa in aannu muujinno in Ellen White ay saartay shaabaddeeda oggolaanshaha 2520. Haddii aadan tan arki karin, waxaad u baahan tahay inaad tukato in Ciise uu indhahaaga ka qaado qolfoofka. Ellen White waxay tidhi caddayntii isla tii ku hoggaamisay inay saadaaliyaan 1843 ayaa markaas loo arkay inay caddaynayso in xilliyadan nebiyadeed ay ku dhammaadeen 1844. Waxay had iyo jeer ku tilmaantaa xilliyada nebiyadeed, ama tirooyinka, jamac ahaan. Waxaa jira oo keliya saddex xilli oo nebiyadeed oo ku yaal Shaxda 1843 kuwaas oo ku dhammaaday 1843.

Kan ku dhammaada 1843, ee ah 1335-ka, si naxwe ahaan u saxnaado, wuxuu u baahan yahay ugu yaraan laba xilli oo nebiyadeed si ay u tidhaahdo "tirooyin" iyo "xilliyada nebiyadeed." Haddii ay saddex yihiin oo aad mid ka saarto, markaas labada ay iyadu taageerayso waa 2520-ka iyo 2300-ka, iyadoon loo eegin waxa cid kale ay odhan karto.

Taariikhdan, oo ay ku jirto Niyad-jabkii Weyn ee Adventist-yada ee Oktoobar 22, 1844, Rabbigu wuxuu soo saarayay waayo-aragnimo ay kaga xidhmayeen kaniisadaha, si ayan ugu istaagin saamaynta dadka, balse ay ugu istaagaan Erayga Ilaah. Waxay u baahnaayeen waayo-aragnimadaas si ay u helaan rumaysadka ay kula galaan Meesha Quduuska ugu Quduusan Ciise Masiix. Isagu wuxuu dhammaystirayay iyaga si uu Gunaanad ugu keeno Injiilka Weligiis ah.

Markhaatifurkii Hormuudka: James White iyo Uriah Smith

Marka xigta, waxaan haynaa laba hormuud, James White iyo Uriah Smith. Kuwani waa ragga ugu waaweyn ee fiqiga-yaqaannada casriga ahi tixraacaan si ay u sheegaan in James White diiday 2520 sannadkii 1863 iyo in Uriah Smith uu ku diiday qoraalladiisii sannadihii 1870-meeyadii iyo 1880-meeyadii.

Waxaan dib ugu noqonaynaa 1844 iyo wax yar ka dib si aan u aragno sida James White iyo Uriah Smith u sharraxaan taariikhdan isla tan ah ee Ellen White ay hadda sharraxday. Iyadu waxay ka hadlaysaa xilliyada nebiyadeed iyo Rabbiga oo gacantiisa ka qaadaya iyo in qaladkii la arko, labadaas Hormuudna sidaas oo kale ayay sameeyaan.

Ellen White ma oran “2520” ama “toddoba goorood,” laakiin Uriah Smith iyo James White way oranayaan. Waxay si cad u muujinayaan in xilliyada nebinnimada ee lagu aqoonsaday taariikhdan ay ahaayeen 2520 iyo 2300.

James White, Review and Herald, mugga 1aad, Luulyo 9, 1851: “Mid diiddan ayaa leh, ‘Anigu ma rumaysni in qayladii saqdhaxe weli la bixiyey.’ Annaguna sidoo kale ma rumaysnin in qayladii saqdhaxe nala maqlay, ama in mar uun nala maqli doono. Qaylada ku qoran Matayos 25:6, ‘Bal eega, aroosku waa imanayaa,’ waxay ku jirtaa taariikhda aroos bariga ka dhaca. Laakiin in qaylo la bixiyey, oo si buuxda ay u aqbashay dhammaan jidhka Adventka dayrtii 1844, taas oo si wanaagsan ula barbar dhiganta qayladii saqdhaxe ee masalka, ma aha in ay diidaan kuwa khibrad ku lahaa arrintaas.”

James White waxa uu ka hadlayaa taariikh ay dadku ku diidayaan Qayladii Saqda Dhexe oo ay jidkii ka dhacayaan. Arrintan ayuu uga jawaabayaa, waxana uu ka hadli doonaa taariikhdan.

“Waxay timid wakhtigii qummanaa. Qayladii masaalku isla markiiba waxay ka dambaysay dib-u-dhaca, iyo lulmadii iyo hurdadii. Tanuna waxay daba timid dib-u-dhackeennii, annagoo niyad-jabnay, oo dhegahayaga soo gaadhay annagoo ku jirna xaalad degganaan ah. Qayladaasay waxay toosisay tobankii bikradood, oo ku hoggaamisay inay laambadahooda hagaajiyaan. Tanu, iyadoo ay la socotay xoogga Ruuxa, waxay kicisay dadka Imaatinka sugayey, oo ku hoggaamisay inay Kitaabka Quduuska ah baadhaan si aan hore loo arag, iyo inay naftooda iyo hantidooda dunyadeedba gebi ahaanba Rabbiga u quduseeyaan. Kuwii ku dhawaaqay qaylada ahayd in Rabbigu iman doono bisha toddobaad, 1844, waxay si cad u arkeen in xilliyadii nebiyadu gaadhayeen wakhtigaas; sidaas daraaddeed, caddayntii laga soo bandhigay xilliyada si loo caddeeyo in Imaatinku ahaan doono 1843, waxay caddaysay inuu ahaan doono 1844. Markaas ayaannu aragnay qalad ku jiray habkaas xisaabinta ee 2300-ka maalmood ku dhamaynaysay 1843. Midkoodna kuwii wax ka qoray Imaatinka lidkiisa ma uu arkin. Gacanta Qaddarka—xaraf weyn ‘Q’—ayaa qarisay qaladka—keli ah—ilaa wakhtigii la gaadhay in la

arke. Qaladku wuxuu ku jiray in 457 sannadood oo buuxa laga jaray 2300-ka, taasoo reebtay 1843, iyada oo aan wax xisaab ah laga samayn jabsannadka 457 C.H., ee ka soo gudbay markii amarku baxay, kaas oo laga bilaabo toddobaatanka toddobaad lagu tiriyo.”

“Maskaxdeennii waxaa loo jeediyey wakhtigaas, [1843,] taas oo ka dhalatay xaqiiqda ah in, markii la taariikhaynayo xilliyada nebiyadeed ee kala duwan laga soo bilaabo sannadaha ay taariikh-yahannada ugu saxsani u asteeyaan rumowga dhacdooyinka la rabay inay bilowgooda calaamadeeyaan, dhammaantood waxay u ekaayeen inay ku dhammaanayaan sannadkaas.”

Haddaba wuxuu inoo sheegayaa xilliyadii nebiyadeed ee ay u maleeyeen inay ku dhammaadeen 1843.

“Tani, si kastaba ha ahaatee, waxay ahayd wax muuqaal ahaan keliya ah.” Waxay u muuqatay oo keliya in ay ku dhammaadeen 1843. Waxay ogaan lahaayeen in ay ku dhammaadeen 1844.

“Waxaannu ‘toddobada jeer,’ ama 2520 sannadood, ka bilownaa maxaabiistii Manaseh, taas oo, si weyn oo laysku waafaqsan yahay, ay taariikh-xisaabiyayaashu u meeleeeyeen 677 BC.” Kuwanu waa xilliyadii nebiyadeed ee ay ka shaqaynayaan. “Taariikhdan ayaa ah ta keliya ee aannu weligayo ka soo xisaabtannay bilowga muddadan; oo markii 677 BC laga jaray 2520 sannadood, waxaa hadhay AD1843. Habase ahaatee, ma aannu garan in, sida ay u baahnaan lahayd 677 sannadood oo buuxa oo BC ah iyo 1843 sannadood oo buuxa oo AD ah si loo dhammeeyo 2520 sannadood, ay sidoo kale nagu qasbayso in aannu muddadan ku fidinno ilaa inta AD1844 ah ee ay suuragal tahay inay ka bilaabatay ka dib bilowgii 677 BC.”

Xilliyadii nebinimo ee “gacanta Qaddarku ay gacantiisa ka celisay khaladka,” waxa ku jiray 2520.

Uuryaah Ismiidh: “Markii wakhtigu ka sii gudbay AD1843, qaar badan waxay bilaabeen inay weydiiyaan sababaha niyad-jabkoodii ku saabsanaa sannadkii xorriyaddooda ay filayeen. Markaas ayaa la arkay in, haddii dhammaan xilliyada nebiyadeed laga bilaabo sannadaha BC, halkaas oo aynu mar walba ka taariikhayn jirnay bilowgooda, aan mid kasta si gooni ah u dhammaanayn, xataa iyadoo la qiyaasayo in taariikh-xisaabeedkeenna iyo taariikhda bilowgoodu sax ahaayeen, ilaa wakhti ka mid ah sannadka 1844. Sidaas darteed, toddobada waqti, ama 2520 sannadood, oo ka bilaabmaya BC677—jubileega weyn, ama 2450 sannadood [aan lagu muujin midkoodna jaantusyada 1843 ama 1850.], oo ka bilaabmaya BC607—iyo 2300 sannadood ee Daanyeel, oo ka bilaabmaya BC457—maaddaama qayb ka mid ah mid kasta oo sannadahaas ah, kuwaas oo laga taariikheeyey xilliyada nebiyadeed sida ay u kala horreeyaan, ay dhammaatay ka hor intii aanay dhicin dhacdooyinkii kala duwanaa ee calaamadeeyey bilowgooda, waxay ahayd lagama maarmaan in ay ku fidaan ilaa inta AD1844 ah oo u dhiganta sida ay mid walba u bilaabatay ka dib bilowga sannadaha BC ee si gooni-gooni ah looga tiriyo, si ama loo dhammaystiro tirada sannadaha ee mid kasta, ama loo tijaabiyo saxnaanta taariikh-xisaabeedkeenna. Laakiin ma jirin wax furayaal ah oo tilmaamaya wakhtiga, sannadahaas BC ee kala duwan gudahooda, ee ay xilliyada kala duwani ku bilowdeen; sidaas darteedna wakhtiga sannadka ay ku dhammaanayaan lama calaamadayn karin si sax ah.”

Uuriyaah Ismiid iyo Jeymis Wayt labaduba waxay marag ka yihiin in muddooyinkii nebiyadeed ee la aqoonsaday inay ku dhammaadeen 1844 ay ahaayeen 2520-ka iyo 2300-ka sannadood, iyagoo adeegsanaya isla eraybixintii ay Ellen White ku adeegsatay Early Writings, bogga 236 iyo wixii ka dambeeya.

Silsiladda Runta: Qodobbadii Bilowga ee William Miller

Qoraalladii Hore, bogga 230: “Ilaah wuxuu diray malaa’igtiisii”—malaa’igta Jibriil—“inay taabato qalbiga nin beeraley ah”—William Miller—“oo aan rumaysnayn Kitaabka Quduuska ah, si loogu hoggaamiyo inuu wax sii baadho waxsii sheegyada. Malaa’igta Ilaah marar badan ayay booqdeen kii la doortay, si ay maskaxdiisa u hanuuniyaan oo ay fahamkiisa ugu furaan waxsii sheegyadii weligood mugdiga ku ahaa dadka Ilaah. Bilowgii silsiladda runta ayaa isaga la siiyey, waxaana loo hoggaamiyey inuu baadho xidhiidh kasta midka kale ka dambeeya, ilaa uu Ereyga Ilaah ku eegay yaab iyo qaddarin. Halkaas ayuu ku arkay silsilad qumman oo run ah. Ereygaas uu u haystay inuusan waxyi ahayn ayaa haddana hortiisa ugu furmay quruxdiisa iyo ammaantiisa. Wuxuu arkay in qayb ka mid ah Qorniinku ay sharaxdo qayb kale,”—Jibriil ayaa tusay habka aynu ugu yeedhno caddayn-qoraaleed, sadarba sadar, halkan wax yar iyo halkaas wax yar.

Jibriil wuxuu isaga siiyey bilowgii silsiladda runta iyo habkii caddaynta qoraallada Qorniinka.

William Miller, Advent Review and Sabbath Herald, April 18, 1854: “Markaan sii darseeyey Qorniinka, waxaan ku soo gunaanaday in toddobada wakhti ee xukunka quruumaha ay tahay inay ka billowdaan markii Yuhuuddu joojiyeen inay ahaadaan qaran madax-bannaan xilligii maxaabiisnimadii Manaseh, taas oo taariikhyahannada ugu wanaagsan ay u qoondeeyeen 677 B.C.; in 2300-ka maalmood ay ka billowdeen toddobaatankii toddobaad, kuwaas oo taariikhyahannada ugu wanaagsan ay ku taariikheeyeen 457 B.C.; iyo in 1335-ka maalmood ee ka billowda qaadistii allabariga joogtada ah, iyo taagiddii karaahiyada wax baabbi’isa, [Daniel 12:11] ay tahay in laga taariikheeyo taagiddii sarrayntii Baabbanimada, ka dib qaadistii karaahiyooyinkii jaahilnimada, taas oo, sida ay qabaan taariikhyahannadii ugu wanaagsan ee aan la tashan karay, ay habboon tahay in laga taariikheeyo qiyaastii A.D. 508.”

Ellen White waxay sheegaysaa in Jibriil uu William Miller siiyey barta bilowga ee silsiladda runta, William Millerna wuxuu ka marag kacayaa in saddexdii dhibcood ee bilowga ahaa ee isaga la siiyey ay yihiin AD 508, 677 BC, iyo 457 BC. Waxaa Malaa’igta Jibriil siiyey dhibcaha bilowga ee waxsii-sheegyadan, kuwaas oo soo saaray taariikhda Qaylada Saqda-dhexe.

Khiyaanadii Ugu Dambaysay: Diidmada Ruuxa Waxsii-sheegidda

Farriimaha la Xushay, buugga 1, bogga 48: “Shayddaanu waa . . . si joogto ah u soo gelinaya waxyaalaha been-abuurka ah—si uu dadka uga leexiyo runta. Khiyaanada ugu dambaysa ee Shayddaanku waxay ahaan doontaa inuu waxba ka tari waayo maragga Ruuxa Ilaah.”

Khiyaanada ugu dambaysa ee Shayddaanku waa inuu baabi’iyo Ruuxa Waxsii-sheegidda.

Haddii aad diiddo xaqiiqooyinkan aasaasiga ah, isla markaasna waxaad diidaysaa Ruuxa Waxsii sheegidda. Ellen White waxay taageeradeeda saartaa 2520-ka. Haddii aad diiddo 2520-ka, waxaad

dibadda u tuuraysaa ilmihii iyo biyihii lagu maydheyba.

“Shaydaan . . . si joogto ah ayuu u soo riixayaa waxa been-abuurka ah—si uu dadka uga leexiyo runta. Khiyaanada ugu dambaysa ee Shaydaanku samayn doono waxay ahaan doontaa inuu markhaatifurka Ruuxa Ilaah ka dhigo wax aan saamayn lahayn. ‘Meesha aan muujin jirin, dadku way halligmaan’ (Maahmaahyadii 29:18).” Iyadu waxay ka hadlayso diidmada Ruuxa Waxsii-sheegidda, oo iyadoo taas la xidhiidha waxay leedahay in haddii aad diiddo Ruuxa Waxsii-sheegidda, meesha aan muujin jirin dadku way halligmaan. Waa maxay muujintu? Haddii aad diiddo Ruuxa Waxsii-sheegidda, waa maxay muujinta aad ka maqan tahay?

“Qor aragtida, oo looxyada si cad ugu qor, si kan akhriyayaa u ordo.” Xabaquuq 2:2 (KJV). Haddii aad diiddo Ruuxa Waxsii-sheegidda, waxaad diidi doontaa Shaxdii 1843; oo haddii aad diiddo Shaxdan, waxaad diidaysaa Ruuxa Waxsii-sheegidda.

Shaydaanku si xeelad iyo xeeladeysan buu u shaqayn doonaa, siyaalo kala duwan iyo wakiillo kala duwanba, si uu u wiiqo kalsoonida dadka hadhay ee Ilaah ay ku qabaan markhaatifurka runta ah. Waxaa la hurin doonaa nacayb ka dhan ah Markhaatifurrada oo ah mid shaydaannimo ah. Mararka qaarkood waxa aynu “shaydaannimo” u qaadannaa falal xunxun oo madow, hase yeeshee buugga Patriarchs and Prophets waxa nalloo sheegay in Shaydaanku ku shaqeeyo isaga oo shaki ku beeraya. Taasu waa weerarka shaydaannimo ee ka dhanka ah Ruuxa Waxsii sheegidda iyo xaqiiqooyinkan aasaasiga ah. Waxaana lagu fuliyaa dad aynu u malaynayno in ay yihiin kuwo ay tahay in aynu ku kalsoonaanno oo shakiyadan si maldahan u dhex geliya.

Waxaa la shidi doonaa nacayb ka dhan ah Markhaatifuriyada oo ah mid Shaydaani ah. Hawlaha Shaydaanku waxay ahaan doonaan inuu gilgilo rumaysadka kiniisadaha ee ku saabsan iyaga, sababtan aawadeed: Shaydaanku ma heli karo jid sidaas u cad oo uu ku soo geliyo khiyaanooyinkiisa oo uu nafa ugu xidhxidho dhalanteedyadiisa haddii digniinaha, canaanta, iyo talooyinka Ruuxa Ilaah la dhegaysto. Selected Messages, buugga 1, 48.

Markaan tan gunaanad u soo dhoweynayno, marka Walaashii White ay tidhaahdo innagu wax aan mustaqbalka uga cabsanno ma hayno marka laga reebo in aynu illoowno hoggaamintii Rabbiga, waxaan leeyahay hoggaamintii Rabbiga ee ay ka hadlayso waa taariikhda ka bilaabata Wakhtigii Sugitaanka ilaa albaabka xidhmay—taariikhda uu matalo ereyga, Qayladii Habeenbadhka. Innagu wax aan mustaqbalka uga cabsanno ma hayno marka laga reebo in aynu illoowno sida Rabbigu noogu hoggaamiyey waayo-aragnimadii Qayladii Habeenbadhka, iyo weliba waxbaristii ku xidhnayd hoggaamintan. Waxbaristii soo saartay waayo-aragnimadan waa saddexda waxsii sheegid ee wakhtiga, kuwaas oo ka bilaabma taariikhihii malaa’igta Jibriil siiyey William Miller. Innagu wax aan mustaqbalka uga cabsanno ma hayno marka laga reebo in aynu illoowno waxbarisyadan, oo ay ku jirto 2520, kuwaas oo soo saaray waayo-aragnimadii Qayladii Habeenbadhka sida Rabbigu ugu hoggaamiyey Milleriyiintii iyaga oo maraya gunaanadka Injiilka Weligiis ah.

Spalding and Magan, bogagga 305–306: “Hal shay waa hubaal: kuwaas oo ka mid ah Seventh-day Adventists ee qaata mowqifkooda hoosta calanka Shaydaanka waxay ugu

horrayn ka tegi doonaan rumaysadkooda digniinaha iyo canaanta ku qoran Markhaatifurka Ruuxa Ilaah dhexdiisa.” Haddii aad diiddo Aasaasyada, waxaad diidaysaa Ruuxa Waxsii sheegidda. Haddii aad diiddo Ruuxa Waxsii sheegidda, waxaad diidaysaa Aasaasyada. Labaduba way wada socdaan. Meesha aanu jirin Ruuxa Waxsii sheegiddu, ma jirto aragti.

Baaqa loo yeedhayo quduusnaanta ka sii weyn iyo adeeg ka sii quduusan, waana la sii wadi doonaa yeedhitaankan. Qaar ka mid ah kuwa hadda ku hadlaya talooyinka Shayddaanka ayaa garashadooda ku soo noqon doona. Waxaa jira kuwo haya jagooyin muhiim ah oo aaminnimo lagu aaminay kuwaas oo aan garanayn runta wakhtigan. Iyaga waa in farriinta la siiyaa. Haddii ay aqbalaan, Masiixu wuu aqbali doonaa, oo wuxuu ka dhigi doonaa shaqaale isaga la shaqeeya. Laakiin haddii ay diidaan inay maqlaan farriinta, waxay istaagooda ka qaadan doonaan hoosta calanka madow ee Amiirka Gudcurka.

Waxaa lay faray inaan idhaahdo in runta qaaliga ah ee wakhtigan loo baahan yahay ay maskaxda aadanaha ugu sii furnaanayso si isa soo taraysa oo ka sii caddaanaysa. Si gaar ah ragga iyo dumarku waa inay cunaan hilibka Masiixa oo ay cabbaan dhiiggiisa. Waxaa jiri doona koboc xagga fahamka ah, waayo runta waxay leedahay awood ay ku sii fido si joogto ah. Aasaasaha rabbaaniga ah ee runta wuxuu geli doonaa xidhiidh isu-dhow oo haddana sii dhawaanaya kuwa ku sii socda inay isaga gartaan. Markay dadka Ilaah Eraygiisa u qaataan sida kibista samada, waxay ogaan doonaan in bixitaankiisu u diyaaraysan yahay sida waaberiga. Waxay heli doonaan xoog ruuxi ah, sida jidhku u helo xoog jireed marka cunto la cuno.

Si badh uma fahanno qorshaha Rabbiga ee ku saabsan inuu reer binu Israa’iil ka soo bixiyo addoonsigii Masar, oo uu cidlada ku dhex hoggaamiyo ilaa Kanaan.

Marka aynu soo ururinno fallaadhaha rabbaaniga ah ee ka ifaya injiilka, waxaynu heli doonaa garasho ka sii cad oo ku saabsan nidaamka Yuhuudda, iyo qaddarin ka sii qoto dheer oo ku saabsan runihiisa muhiimka ah. Baadhitaankeenna runta weli ma dhammaystirna. Waxa aynu soo ururinay oo keliya wax yar oo ka mid ah fallaadhaha iftiinka. Kuwa aan maalin kasta ahayn ardayda Ereyga ma xallin doonaan dhibaatooyinka nidaamka Yuhuudda. Ma ay fahmi doonaan runaha lagu baray adeegga macbudka. Shaqada Ilaah waxaa carqaladeeya faham adduuno oo laga qabo qorshihiisa weyn. Noloshu mustaqbalka ayaa daaha ka qaadi doonta macnaha sharciyadii Masiixu, isagoo ku duudduuban tiirka daruurta, uu dadkiisa siiyey.” Spalding and Magan, 305–306.

Adventistadaas qaata calaamadda bahalka, iyagoo hoos taagan calanka Shayddaanka, waxay marka hore diidaan Ruuxa Waxsii-sheegidda.

Waxa marinkan ku jira laba qaybood: kuwa sii raaca inay Rabbiga gartaan, sii wada cunidda jidhkiisa iyo cabbidda dhiiggiisa, oo sii wada barashada Erayga Ilaah, iyo kuwa aan sidaas yeelin. Horumarka runta weli ma dhammaan; waxay yeelan doonaan waxyaalo ay ka sheegaan adeegga Quduuska ah oo aan weli la sheegin. Waxay adkayn doonaan isbeddelka maamulkii wakhtiyada ee xilligii Masiixa, iyagoo ka sii tusaya isbeddelkii wakhtigii Millerite, oo hore ugu fiiqaya maamulkii wakhtiyada marka Masiixu ka guurayo Xukunka Kuwii Dhintay una guurayo Xukunka Kuwa Nool. Waxay yeelan doonaan waxyaalo ay ka sheegaan Quduuska ah iyo sida Rabbigu ugu

calaamadiyo dhaqdhaqaaqyadiisa isbeddelladan maamul ee wakhtiyada shubidda Ruuxiisa.

Labo xigasho oo kale, dabadeedna waxaan ku dhowaannay inaan dhammaanno.

Kuwaas Masiixiyiinta Toddobaadka ee diida Qayladii Habeenbarka ka dhacaan jidka, iyagoo diidaya hoggaamintii Rabbiga iyo waxbaristii caqiidada ee soo saartay taariikhda Qayladii Habeenbarka. Taas weeye waxa ay tahay inaan ka cabsanno—in aan diidno waxbaristaas oo aynaan fahmin waayo-aragnimadaas. Markaan sidaas yeelno, waxaannu diidaynaa Ruuxa Waxsii-sheegidda.

Walaashii White waxay shaabaddadeeda oggolaanshaha ku saartaa 2520. Waxaannu muujin doonaa sida ay shaabaddadeeda oggolaanshaha ugu saarto runno kale oo ku yaal Jaantuskii 1843.

Dhamaadka dunida, marka waxan oo dhammu ku soo gaadhaan gunaanadka Injiilka Weligiis ah ee taariikhdeenna, Adventism waxaa la hor keeni doonaa geeddi-socodka imtixaanka ee saddexda tallaabo leh ee hore loo sii muujiyey, sida lagu arkay waayo-aragnimadii William Miller.

William Miller wuxuu sameeyey saddex qalad: (1) Wuxuu diiday Qayladii Saqda-dhexe, oo wuxuu ka dhacay jidkii kuna dhacay dunida sharka leh ee hoose. (2) Intaas dabadeed wuxuu isku halleeyey saamayn bini'aadmi, taas oo ah Joshua Himes. (3) Wuxuu diiday Sabtida.

Su'aal baa soo baxday: “Miyuu diiday Sabtida mise Quduuska?” Waxbaristii wakhtigaas ka beddelantay quduuska dhulka ku yaal una gudubtay Quduuska Jannada ku yaal waxaa laga yaabaa in Miller uusan si buuxda u garan. Markii Ellen White lagu hoggaamiyey Goobta Ugu Quduusan, waxay aragtay Tobanka Amar ee ku jiray sanduuqii axdiga, oo Amarka Sabtiduna wuxuu lahaa iftiin quduus ah oo ku hareeraysnaa.

Waxii Miller diiday waxay ahayd Sharciga Ilaah—Sabtida. Sidaas darteed, Miller wuxuu diiday Oohintii Habeenbadhka, dabadeedna wuxuu ku tiirsaday jidh, ka dibna wuxuu helay calaamadda bahalka. Taas ayaa lagu celinayaa dhammaadka dunida.

Markhaatiyo, mugga 5, bogga 211: “Halkan waxaan ku aragnaa in kaniisadda—meesha quduuska ah ee Rabbiga—ay ahayd tii ugu horraysay ee dareentay dhirbaaxadii cadhada Ilaah. Odayaashii, kuwii Ilaah siiyey iftiin weyn oo u taagnaa sida ilaaliyayaasha danaha ruuxiga ah ee dadka, waxay khiyaaneeyeen aaminnimadii lagu aaminay.” Waxay ka hadlaysaa Yexesqeel 8 iyo 9, shaabadaynta. Sister White waxay leedahay shaabadaynta ku jirta Yexesqeel 9 waa isla tan shaabadaynta ee Muujintii 7. Waxay ka hadlaysaa xilliga shaabadaynta 144,000-ka. Waxay leedahay kuwii ay ahayd inay noqdaan ilaaliyayaashu waxay khiyaaneeyeen aaminnimadii lagu aaminay.

“Waxay qaateen mowqifka ah in aynaan u baahnayn inaan sugno mucjisooyin iyo muujinta muuqata ee awoodda Ilaah sida waayihii hore. Wakhtiyadu way isbeddelleen.” Khaladkoodii ugu horreeyey wuxuu ahaa inay ka soo horjeestaan Qayladii Habeenbadhka, iyagoo leh, “Waxii ka dhacay taariikhdan Qayladii Habeenbadhka mar kale ma soo noqdaan.” Waxay ka sii dhacayaan jidka.

Erayadani waxay sii xoojiyaan rumaysadla'aantooda, oo waxay yidhaahdaan: Rabbigu wanaag ma samayn doono, xumaanna ma samayn doono. Isagu waa ka naxariis badan yahay inuu dadkiisa ku booqdo xukun. Sidaas daraaddeed "Nabad iyo ammaan" waa qaylada ragga aan mar dambe codkooda sida buun u qaadi doonin si ay dadka Ilaah ugu muujiyaan xadgudubyadooda, iyo reer Yacquub dembiyadooda. Eeyadan carrabka la' oo aan ciyi lahayn ayaa ah kuwa dareemaya aargudashada xaqa ah ee Ilaah cadhaysan. Rag, hablo, iyo carruur yaryarba dhammaantood way wada halligmaan." Testimonies, volume 5, 211.

Yeremyaah, isaga oo ka hadlaya fashilka labaad ee William Miller, wuxuu yidhi, "Rabbigu sidaas buu leeyahay; Habaaran ninka dadka isku halleeya, oo jidhka ka dhigta cududdiisa, oo qalbigiisuna Rabbiga ka jeesto." Yeremyaah 17:5 (KJV). Haddaad nin ku kalsoonaato, qalbigaagu Rabbiga wuu ka jeestaa.

Diidmada koowaad ee ugu dambaysta waa Qaylada Saqda Dhexe, taas oo ah ku-celin muujinta xoogga Ilaah. Ta labaad waa ku tiirsanaanta jidhka. Ta saddexaad waa Sharciga Axadda.

Waxa jiri kara oo keliya laba kooxood. Dhinac kastaba waxaa si cad loogu shaabadeeyey, ama shaabadda Ilaaha nool, ama calaamadda bahalka ama sanamkiisa. Wiil kasta iyo gabadh kasta oo Aadan ah wuxuu doortaa ama Masiixa ama Barabbas inuu hoggaamiyihiisa guud noqdo. Oo kulli kuwa isa saara dhinaca kuwa aan daacadda ahayn waxay taagan yihiin calanka madow ee Shayddaanka hoostiisa, waxaana lagu eedeeyaa inay diideen oo si quudhsasho leh u adeegsadeen Masiixa. Waxaa lagu eedeeyaa inay si ula kac ah u qodbeen Rabbiga nolosha iyo ammaanta. Review and Herald, January 30, 1900.

Hal shay baa hubaal ah: kuwa Adventist-ka Maalinta Toddobaad ee istaaga calanka Shayddaanka hoostiisa waxay marka hore ka tanaasuli doonaan kalsoonidooda ay ku qabaan Ruuxa Waxsii-sheegidda.

Adventism-ku wuxuu ku celceliyaa habkii imtixaanka saddexda-tallaabo ahaa ee William Miller ku guuldarraystay. Laakiin malaa'ig baa sugaysa inay Miller sara kiciso oo ay gurigiisa ula tagto Badbaadiyihiisa. Kuwa Adventist-ka ah ee qaata calaamadda bahalka, kuwaas ma aha malaa'igta iyaga sugaysa.

Marar badan ayaa lay tusay in waayo-aragnimadii hore ee dadka Ilaah aan loo tirin waxyaalo dhintay. Ma aha in aynu diiwaanka waayo-aragnimadaas ula dhaqanno sida aynu ula dhaqmi lahayn jadwal sannadkii tegay. Diiwaankaas waa in maskaxda lagu hayaa, waayo taariikhdu way is celin doontaa. Publishing Ministry, 175.

Maxaynu ugu baahan nahay inaan xusuusanno Qayladii Saqda-Dhexe? Sababtu waa in taariikhdu dib u soo noqon doonto. Taariikhdan gudaheeda, farriinta keeni doonta gariirku waa 2520 iyo 2300; arrintan aawadeed ayey dadku kaga bixi doonaan kiniisadaha.

Laakiin taariikhdan, Qayladii Saqda dhexe, ma dhab ahaan bay mar kale soo noqon doontaa mise waa taariikh keliya? Eega xigashadan xigta:

Waxaa jira duni ku dhex jiipta xumaan, khiyaano iyo dhalanteed, kuna jirta hooska dhimashada qudhiisa,—hurda, hurda. Kumaa la xanuunsanaya foolxumada nafta si ay u toosiyaan? Codkee

baa gaadhi kara iyaga? Maskaxdayda waxaa loo qaaday mustaqbalka, markii calaamadda la bixin doono. “Bal eega, Aroosku waa imanayaa; u baxa inaad la kulantaan.” Laakiin qaar baa dib u dhigi doona helidda saliidda lagu buuxiyo laambadahooda, oo goor dambe bay ogaan doonaan in dabeecadda, oo ay saliiddu matalayso, aan la kala wareejin karin.” Review and Herald, February 11, 1896.

Taariikhdan Qaylada Saqda Dhexe ayaa loo soo celinayaa xaraf walba sida uu yahay.

Ellen White waxay fahamtay in 2520 uu ahaa waxsii-sheegid waqti oo ansax ah, iyo in Rabbigu u adeegsaday inuu keeno wakhtigii dib-u-dhaca, niyad-jabkii abuuray waayo-aragnimadii diyaarisay ragga iyo dumarka inay rumaysad ku galaan Meesha Ugu Quduusan iyagoo Masiixa la jira.

Weli weli kama aanaan isku dayin inaan ka caddeyno 2520 Kitaabka Quduuska ah. Daraasaddan ku saabsan Labadii Loox ee Xabaquuq, marka hore waxaan rabnaa inaan si cad u muujinno in Ellen White ay taageerto caqiidooyinkan ay maanta diidayso Adventism-ku; dabadeedna waxaan u gudbi doonnaa daraasadda Kitaabka Quduuska ah.